

Karan &
Studenti 1950-85.

Studenti 1950-85.
Karan &

Studentski grad

IZLOŽBA GRAFIKE KARAN & STUDENTI 1950-85.

GALERIJA DOMA KULTURE „STUDENTSKI GRAD“, NOVI BEOGRAD

Beograd 7.6.1997

izložba Karan i njegovi učenici

BEOGRAD — Galerija Doma kulture „Studentski grad“

NIŠ — Galerija Savremene umetnosti i

— Galerija Studentskog kulturnog centra

LJUBLJANA — Galerija „Rihard Jakopič“

SARAJEVO — Galerija „Colegium artisticum“

NOVI SAD — Galerija Kulturnog centra

PRIŠTINA — Galerija Doma omladine „Boro i Ramiz“

Izložba je priređena povodom 35 godina
pedagoškog rada Boška Karanovića

ORGANIZACIONI ODBOR IZLOŽBE:

Božidar Džmerković, Maško Krsmanović, Dušan Mikonjić, Miodrag Nagorni, Boško Karanović, Vladimir Popin, Milorad Vukanović i Nebojša Radojević

Organizator izložbe — Vukanović
Milorad-Mišel

Fotografije — Dragoljub Kažić i
Branimir Karanović

Grafička oprema kataloga — Stjepan
Fileki i Jovica Veljović

Plakat — Dragan Sovilj

Izdaje: Dom kulture „Studentski grad“

Za izdavača — Branko Krivokapić,
direktor

Štampa — Beogradski izdavačko-grafički
zavod

Štampanje završeno novembra 1985.

Tiraž 1000 primeraka

Organizacioni odbor zahvaljuje drugovima Dragoljubu Kažiću, Stjepanu Filekiju, Jovici Veljoviću, Branimiru Karanoviću i Stevanu Kenjalu za spremnost i pomoć u pripremi i realizaciji kataloga. Dugujemo zahvalnost pojedincima i Kabinetu grafike FLU za ustupljene grafičke listove i galerijama koje će, u toku iduće godine, prihvatiti organizaciju iste izložbe.

O IDEJI ZA IZLOŽBU

Već nekoliko godina, prilikom otvaranja studentskih izložbi grafike, u ovom istom prostoru galerije Doma kulture „Studentski grad“, pokretana je ideja o zajedničkoj izložbi — mojoj i bivših studenata. Godinama nisam to prihvatao doli sad, kad navršavam trideset i pet godina pedagoškog rada. To se izgleda moralo desiti. Retke su prilike da se o umetničkoj edukaciji govori a još ređe piše, međutim, to je nezaobilazna dimenzija u razmatranju razvoja likovne kulture posle rata i kulturnog obnavljanja danas. U tom pogledu izuzetak je manifestacija i katalog izložbe „Grafika na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu“ iz 1978. godine. Izuzetna je i aktivnost Galerije Doma kulture „Studentski grad“ u informisanju i afirmaciji studentskih i školskih rezultata u celoj zemlji. Pretpostavljajući da će i ova izložba podstaći da se više govori i piše o pedagoškom radu i o nastavnicima, prihvatio sam ideju i učešće u izložbi. Naslov izložbe je skinut sa omota u kome su došle grafike Nusreta Hrvanovića: „za izložbu Karan i bivši studenti“. Ispala je reč „bivši“ pošto izlažu i sadašnji studenti starijih godina i poslediplomci.

Za izložbu je formiran odbor ali nije pravljena posebna koncepcija niti selekcija. Sve je prepušteno spontanom izboru. To su mogli biti radovi iz vremena studija, što je jedan broj učesnika i učinio ili je meni prepustio taj izbor, ili radovi posle studija. Na izložbu su pozvani svi koji su u toku studija u mojoj klasi proveli dve i više godina ili cele studije. Među njima su studenti sa drugih Akademija koji su u Beogradu završavali poslediplomske studije i jedan broj stranaca koji su dolazili na kraću ili dužu specijalizaciju grafike na Fakultet likovnih umetnosti u Beogradu. Tu je jedan manji broj studenata slikarstva i skulpture koji su fakultativno posećivali grafiku za celo vreme školovanja, i danas se bave grafikom. Izložba je slika atmosfere klase gde su se prožimali i upijali uticaji raznih kulturnih sredina i raznih podneblja. Na izložni nema radova brojnih grupa studenata mlađih godina, koji prolaze trogodišnji kurs grafike a, studiraju slikarstvo ili skulpturu. Izostalo je neko-

iko grafičara koji se nisu odazvali pozivu. Ovdje treba istaći da su razlozi organizacije izložbe sentimentalni, — izložba nema ambicije niti demonstrira neku svoju školu. I ovdje se radi o Beogradskoj školi ili preciznije Akademiji i Fakultetu likovnih umetnosti. Veliki broj stvaralaca koji su ovdje prisutni i oni koji nisu u ovoj izložbi—njihovi studenti, razmetali su granice posebnih saznanja u prilazu grafici i grafičkoj edukaciji, svojim talentom i izrazom doprineli ovoj školi. Ovo školovanje je nastavljeno na jedan ozbiljan početak, pažljivo rađeno i negovano tri i po decenije. Posluživu se citatom Rena Maheu koji precizno pogađa misao i suštinu bavljenja edukacijom, školom koja je u osnovi „beogradske škole“. „Suština nije znanje nego metod kojim se znanje može postići, pravilo koje je duh propisao da bi to znanje postigao. Svako je pravilo oblik posmatranja i samodiscipline, zapravo ono je udvostručena svest.“ Metod smo prvi put pokušali prezentirati javnosti u izložbi i katalogu povodom proslave 40 godina Fakulteta likovnih umetnosti u Beogradu. Katalog će dugo sačuvati poruku i svedočiti o duhovnoj atmosferi proteklih decenija.

I izložba koja je u toku, u Muzeju savremene umetnosti (Jugoslovenska grafika 1950—1980.) potvrđuje posebnost beogradske škole, beogradskog kruga. Njena posebnost je u njenoj mnogolikosti, subjektivnom vezivanju sa specifičnom duhovnom atmosferom. U tom vidim generalnu potvrdu pedagoških napora u izgrađivanju sistema obrazovanja.

Sad, kad je prošlo leto i pripreme ušle u završnu fazu, preostaju samo reči zahvalnosti organizatoru koji se prihvatio ove velike izložbe u nizu redovnih manifestacija studentskog stvaralaštva, da se zahvalim učesnicima, bivšim i sadašnjim studentima što su se odazvali i što brinu o svim pripremanjima izložbe.

Prilika je da se setim moga profesora Mihajla Petrova koji je zasnovao prvu i savremenu nastavu grafike u Beogradu i Srbiji. Ovim njegovim hrabrim činom počela je istorija ove grane stvaralaštva, programski zasnovana i razučena na širokoj podlozi tehnike i tehnologije, primene i socijalnog značenja ove delatnosti. Ovom prvom periodu, do 1950. godine, dugujemo pravu i punu ocenu. Uporedo sa spontanim i ozbiljnim ocenama koje su, svojim priložima uneli u katalog bivši studenti i,

posebno kolege na istom poslu obrazovanja mladih generacija hoću, makar kratko, da ukažem na prijateljstvo i saradnju sa Mladenom Srbinovićem i Stojanom Čelićem, što je bilo značajno u mome formiranju i praksi nsatavnika. Njihovi stvaralački zahvati tokom šeste decenije značili su kreativni naboj koji je zračio iz grafičke klase Akademije višestruko — javno, kroz izlagačka aktivnost a povratno osmišljavao je profesionalnu opredeljenost i nalivao saće programske strukture nastave. Atmosfera, stvorena ovih godina, dugo će zračiti na sve koji će kasnije delovati kao stvaraoci i nastavnici na Akademiji. Pisma studenata, od kojih je jedan deo priložen na mestu predgovora ovom katalogu, svedoče o toj atmosferi i dobrim odnosima u profesiji.

Trebalo bi mnogo prostora da se pravom merom obuhvate sve karike koje su uslovljavale ravnomerno razvijanje grafike u ovom periodu i otvarale puteve afirmacije pojedinaca do najšire, međunarodne scene. Veliki deo energije nastavnika je u gotovo svim karikama koje su u ovom periodu oformljene, počev od Grafičkog kolektiva i svih akcija koje su u njemu i iz njega ponikle, Udruženja i Saveza, žive kulturne razmene u kojoj je grafika zauzela značajno mesto, sve do „Otvorenog ateljea“ u organizaciji Narodnog muzeja u Beogradu.

Novembar 1985.

Boško Karanović

Pokupiću prospekte iz drugih radnji radi upoređenja cena. Interesuje me da li je ulje specijalno i, kako se zove pa, da kupim. Bio sam u Nacionalnoj biblioteci. Mislio sam da je to komplikovano, pa sam se prvo obratio pismom mojim pretpostavljenim ali, odgovor nisam dobio. Vidim glupo je čekati pa odoh i, gle čuda: za dva minuta sve mi pokazaše (reprodukcije)

Le Breviaire de Martin d'Aragon 5NF
Les peintres de l'Évangélie de Sinope 25 NF

.....
Ja, ako smognem štogod para gledaču da uzmem ali, nije sigurno...

(iz pisma B. Miljuša, nov. 1963. Pariz)

Dragi Karane, toliko mi je drago što neko u Jugoslaviji misli na mene i prati moj uspeh ili neuspeh kad sam van svoje zemlje. Tačno je što mi pišete da uspesi nisu dragi nigde kao kod svoje kuće.

..... Vi me grdite stalno. Znam da i zaslužujem ali, imao sam toliko nepriklona da sam se mučio kao Isus i, nisam mogao da ispunim moje obaveze prema Vama i prema Akademiji. Eto, sada počinjem. Šaljem Vam 15 grafika sa postdiplomskih studija. Pišite mi kakve su! Imam nameru da sve nove koje napravim, opet jednog dana pošaljem.

Ove grafike Vam šaljem po Mikelju koji se sad nalazi kod mene i priprema se za Akademiju. Imao je želju da konkuriše u Rimu ali, ja sam ga ubedio da je beogradska akademija jedna od najozbiljnijih škola u Evropi, što je tačno. Za Mikelja, mogu Vam reći, da sam ga pratio prošle godine i, siguran sam, da je jedan od najboljih koji su prošli kroz VPS u Prištini.

Za sada dosta jer je i Vama vreme značajno.

(iz pisma Đ. Dokaja, Rim, avgust. 1970).

Dragi profesore, nisam Vam se dugo javio ali i nemam ništa interesantno. Deponovao sam otiske u nekoliko galerija i nešto malo prodao ali, sve je to slabo jer galerije uzimaju od 33—50%. Za izložbu i reklamu potreban je veliki novac jer ovde ništa nije besplatno.

42

42.

ALEKSANDAR JOVANOVIĆ, rođen u Beogradu 1922. godine. Diplomirao na Akademiji za likovne umetnosti 1950. i magistrirao grafiku u klasi B. Karanovića. Od 1953. do 1982. bavio se pedagoškim radom u Grafičkoj industrijskoj školi, kasnije obrazovnom centru »Milić Rakić« na Novom Beogradu.

Kolektivno je izlagao u zemlji i inostranstvu od 1948. godine. Izložbe grafike u Grafičkom kolektivu, I jugoslovenska izložba grafike u Beogradu, Meksiko, Rovinj, Zagreb, Ljubljana, Beograd i Novi Beograd, Sarajevo, na šest izložbi likovnih pedagoga Novog Beograda od 1977. do 1982.

Dobitnik je više diploma i plaketa za svoj rad 11000 Beograd, Ljube Stojanovića 36.

Autoportret, drvorez, 1951.

Rovinj, drvorez, 1971.

43.

JOVANOVIĆ DRAGAN, rođen u Pazaru 1945. godine. Srednju školu za primenjenu umetnost završio u Novom Sadu (Grafički odsek). Akademiju za likovne umetnosti završio u Beogradu 1972. godine a, poslediplomske studije slikarstva 1975. u klasi Đ. Bošana.

Ostvario je pet samostalnih izložbi i učestvovao na više grupnih izložbi.

Nagrade: više nagrada za vreme školovanja za crtež i grafiku i za slikarstvo nagradu Bete i Riste Vukanović.

11000 Beograd, Lazara Sočice 8.

Portret, drvorez, 1971.

Portret, drvorez, 1971.

43

44.

JOVIĆ SLOBODAN-ETI, rođen u Zaječaru 1943. godine. Akademiju za primenjenu umetnost završio u Beogradu u klasi B. Kršića, pohađao poslediplomske studije na Akademiji za likovne umetnosti u Beogradu u klasi B. Karanovića. Samostalno izlagao u Zaječaru i Beogradu 1962, 1963, 1966, 1968, 1972.

Kolektivno izlagao na izložbama »Pjer«, Festivalu jugoslovenske karikature u N. Sadu, Bijenalu humora u Ljubljani, Analitički humor, Beograd, Pariz, na međunarodnim izložbama u Bordigeri i Monrealu. Na izložbama beogradskog kruga, ULUS-a i NOB u delima likovnih umetnika Jugoslavije.

11000 Beograd, 10 avijatičara 13/42.

Kopaonik, sitoštampa, 1982.

45.

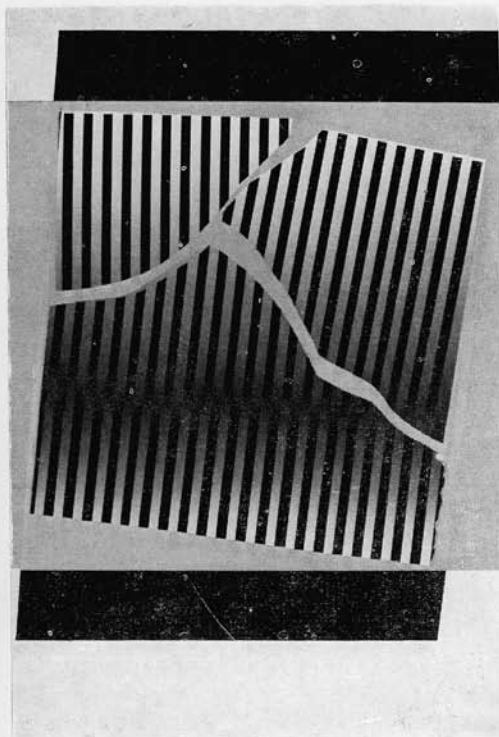
JUŠIĆ BAHRUDIN, rođen u Czinu 1954. godine. Akademiju likovnih umjetnosti završio u Sarajevu u klasi Dž. Hoze (1978). Poslediplomske studije grafike završio na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu u klasi B. Karanovića. Samostalno izlagao od 1978. Sarajevo, 1980. Cazin, Beograd 1979.

Kolektivno izlagao na izložbama ULUSa, Grafika beogradskog kruga, Crtež i sitna plastika, Festival mladih Knjaževac i dr.

77213 Ostrožac

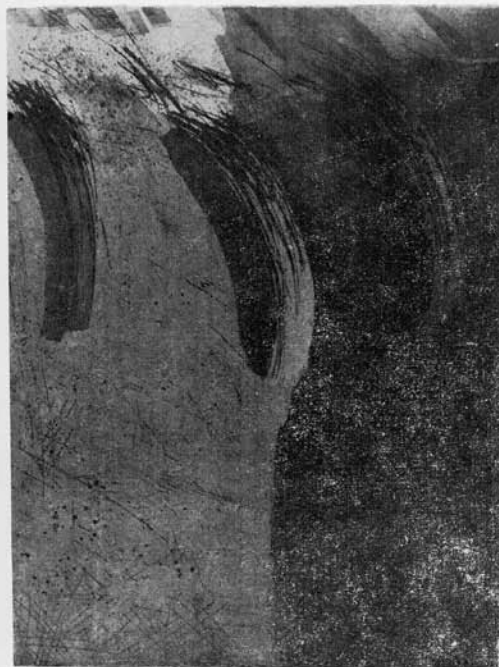
»Sa Dona«, akvatinta, 1985.

»EUF«, akvatinta, 1985.

44

45

Galerije su uglavnom podeljene prema žanru koji izlažu i imaju svoju klijentelu. Tako apstrakcija, kojoj mislim da i ja pripadam, prodaje se uglavnom za Ameriku.

Do sada nisam imao uslova za rad ali sam dosta skica i crteža napravio. Ne znam kako da Vam se zahvalim na Vašem angažovanju da i moje grafike budu izlagane. Žao mi je što ne mogu nove otiske da Vam pošaljem, jer ih nemam. Nadam se da ću uskoro moći nešto novo da pošaljem.

(iz pisma Z. Jokića, Pariz, mart 1970).

Dragi profesore, ja se prvo izvinjavam što nisam stigla da se javim ranije. Kad sam stigla u Belgiju, opet sam krenula sa turistima. Tražila sam vas još da Vam se zahvalim da ste me tako ljubazno opet primili na grafiku, da Vas pozdravim a, nisam Vas našla.

Jednu grafiku nisam mogla da Vam odštampam, nisam imala dosta veliki papir. Poslaću Vam kad budem štampala tiraž, odmah posle neke izložbe. (Javiću Vam kako je bilo — najveći deo radova su oni koje sam uradila kod Vas.)

(iz pisma Ilze Bogaert, Kraljevica, juli 1969.)

Dragi profesore Karanoviću, izvinjavam se što rijetko pišem. Ovaj put Vam pišem u pismu ću Vam tražiti uslugu. Nadam se da neće biti teško da mi pomognete, pogotovo kad čujete da se radi o mašini za duboku štampu. . .

Ja imam Vaš crtež iz Vaše knjige ali, meni nije dovoljno čitljiv kako bi im objasnila svaku sitnicu jer, sami znate: dobrog otiska nema bez dobre mašine, a meni je toliko do nje stalo.

Dakle, ja Vila, vaš đak, molim Vas da mi nacrtate našu (odnosno vašu) mašinu za duboku štampu, da mi objasnite i one papire koji stoje sa strane prese. . . Obećali su (Industrijska škola u Mostaru) da će oni meni to na rate (otplatu), obećali su da takvu mašinu mogu napraviti do nove godine. Onda, dragi Karanoviću, na ljeto Vas pozivam sa Trajankom. . .

Još nešto: da li oba valjka mogu biti šuplji u sredini, možda su šuplji i u naše mašine na grafici, i to mi pišite jer, oni imaju samo šuplje valjke. . .

Ako ja budem zadovoljna sa svojom mašinom. . . onda možete i Vi poručiti ili neko vaš. . . (Otprilike cijena jedne mašine čiji su valjci 80 santimetara široki iznosila bi 100.000)

Ako mi Bog da zdravlja da sve to dočekam, možete biti sigurni da mi BGD neće mnogo nedostajati, da ću dosta raditi, ići u Raveno, raditi, putovati itd. Jedino će mi nedostajati dobri prijatelji ali, ja ću svraćati u Beograd a, valjda će, i oni dolaziti do mene.

(iz pisma Vile M. Mostar, sept. 1962.)

Dragi profesore, evo nakon dužeg nakanjvanja i Vaše kritike, napokon se odlučih da napišem par riječi. Za sada nema ništa novo. Kao što sam Vam već rekao preko telefona, radim u »Kombiteksu« i, poslije obavljenog posla radim ono moje kod kuće sa velikim tegobama. To kažem zbog toga što ne mogu do kraja izmoći: tamo osam sati, kod kuće isto tako pa eto, nema se dovoljno snage da se izdrži. Presu nisam napravio ali, kad bude gotova imaću šta štampati. Uradio sam desetak grafika, nešto jetkanica nešto suhe igle.

Počeo sam se pripremati za proletnu izložbu grafike u Grafičkom kolektivu, radim nešto poveće i spremam iznenađenje što se tiče tematike. Opsjednut sam »dženazama« ali ne tužnim nego, onako, veselog karaktera, baš onakve kakav sam ja u biti. Koristim malo više narodne običaje, folklor i, to ilustrujem onim likovnim jezikom koji slični i naginje naivi. Došao sam do zaključka da je ipak tako najbolje, da tim zavičajnim običajima ostanem vijeran jedno izvjesno vrijeme.

Presa će mi biti gotova za mjesec dana, teško čekam, a kad bude gotova, dobro ću zasukat rukave, jer, bez grafike ništa i ne valja.

Eto Vam, ja sam imao dobru sreću i profesore koji su mi puno pomogli! Otvaram izložbu grafika u Kombiteksu pa, onda u Bihaću, u Kapetanovoj kuli. Na ovoj izložbi će se predstaviti: Žiga,

46.

KARANOVIĆ BOŠKO, rođen u Bosanskoj Krupi 1924. godine. Akademiju za likovne umetnosti diplomirao 1948. u klasi M. Čelebonovića i specijalku grafike 1949. u klasi M. Petrova. Za asistenta na Grafičkom odseku Akademije biran 1949; kao nastavnik, samostalno radi od 1951. godine do danas. Jedan je od osnivača Grafičkog kolektiva i Galerije. U okviru Grafičkog kolektiva pokrenuo je osnivanje Kluba prijatelja grafike »Arta« i Kolekcije Grafičkog kolektiva. Od 1953. do 1960. sekretar je Grafičke sekcije SLUJ-a.

Samostalno izlagao u Beogradu 1952, 1953, 1955, 1957. Novi Sad 1955. Zagreb 1959. (izložbe u grupi sa S. Čelićem i M. Srbinovićem). Novi Sad 1957. sa vajarom V. Petrićem, Sombor 1965. (Apatin, Priština), Čačak 1967.

Izlagao na mnogim grupnim izložbama grafike u zemlji i inostranstvu i na međunarodnim izložbama.

Nagrade: Oktobarska nagrada Beograda 1958. Oktobarskog salona 1960. Veliki pečat Grafičkog kolektiva 1968. Sićevo '69 (za slikarstvo). Zlatna igla ULUS-a 1970. Dvadesetjunska nagrada B. Krupe 1972.

11000 Beograd, Bulevar Revolucije 225/IV.

Glava, linorez, 1955.

Na placu, linorez, 1955.

Topole, akvatinta, 1957.

Skela, akvatinta, 1958.

Porodica, akvatinta i bakropis, 1958.

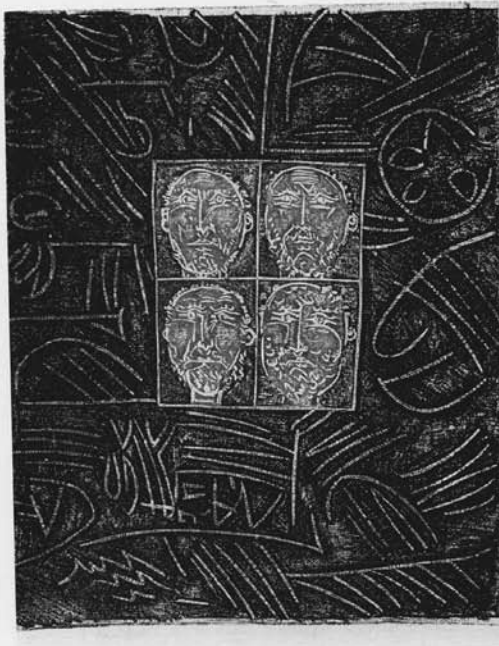
Bulevar noću, akvatinta, 1959.

Mali portre II, linogravura, 1965.

Devojka, linogravura, 1967.

Biblijski starci, linogravura, 1967.

6 efeba, linogravura, 1969.

46

Pijetalni pano za Jasenicu, komb. 1970.
Srebrna grana, akvatinta i bakropis 1970.

46

46

46

49.

KNEŽEVIĆ DRAGOSLAV, rođen u Beogradu 1947. godine. Fakultet likovnih umetnosti diplomirao 1977. a posle diplomskog stu dije završio 1981. godine u klasi R. Miševića.

11000 Beograd, Vladimira Tomanovića 35.

Bez naslova, bakropis, 1985.

Bez naslova, bakropis i akvatinta, 1985.

Dragičević, Jušić, Badnjević, Živković i ja. Eto profesore, to bi bilo to, sada je pismo informativno a, sljedeće će biti nešto drugačije. Puno lijepih pozdrava i do skorog viđenja (u novembru)

A. Hošić

(iz pisma, oktobra 1982. Bihać)

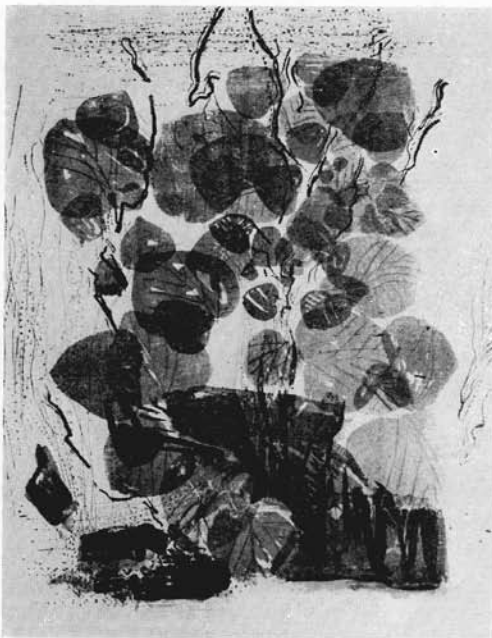
Lik Boška Karanovića, grafičara, vezan je za našu posleratnu grafičku umetnost. . . Kroz njegovu umetnost afirmišu se nove i obnavljaju stare grafičke discipline. . . Malo je umetnika koji su, kao Karanović, toliko dugo ostali verni sebi a, u isto vreme, i toliko novi.

On je vrlo rano shvatio da je grafika, pre svega, autonomna likovna oblast a, nikako samo pratilja slikarstva i slikarska rasonoda, da ima svoj specifičan i nezavisan jezik. On je motive, bilo oni lirski, epski ili bilo kakvo nadahnuće, vešto podredio grafičkom kodeksu crno-belog govora. Na nekim njegovim grafikama jasno se oseća prisustvo literature, po meni, neke stare legende sa figurama otežalim od vremena ili, neko tragično saznanje da se živi večno ili pada u trenutku. . .

Imajući prema svojoj umetnosti spartanski oštar kriterijum, on ne dozvoljava da ode pod presu neka olaka igra elemenata i slučajaja. Sve je tu, do tančina, podređeno umetniku.

Karanović je svoju umetničku ličnost razdvojio na dva dela: kreativnu i pedagošku. Malo njih zna sa koliko entuzijazma i strpljenja on nastoji da u svakom studentu odgoji onaj mali embrion umetničkog bića koje, vođeno njegovom rukom, prolazi pored raznih zabluda i iskušenja da bi se, na kraju, kristaliziralo u umetnika sposobnog da živi i stvara. Čitave generacije grafičara izašle su iz zgrade na Topličinom vencu sa znanjem koje su dobili baš od njega.

(iz seminarskog rada *Vladana Micića*, 1968).

47

47.

KARANOVIĆ RODOLJUB, rođen u Beogradu 1948. Akademiju za likovne umetnosti diplomirao 1972. i, posle diplomске studije 1976. u klasi B. Karanovića.

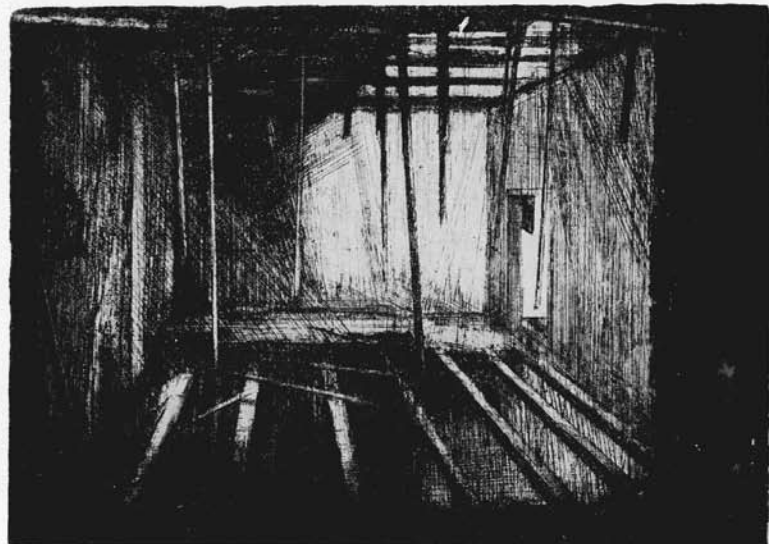
Samostalno izlagao u Doboju 1973, Beogradu 1976, Skoplju 1977.

Grupna izlaganja: Na izložbama ULUS-a i Grafike beogradskog kruga 1973, 1974, 1975. sa grupom »Kasito« — Beograd, Bitolj — Trijenale i međunarodna izložba Ibiza (Španija). 11000 Beograd, Bul. Revolucije 225.

Maj, litografija, 1976.

Igra lišća, litografija, 1976.

49

48

48.

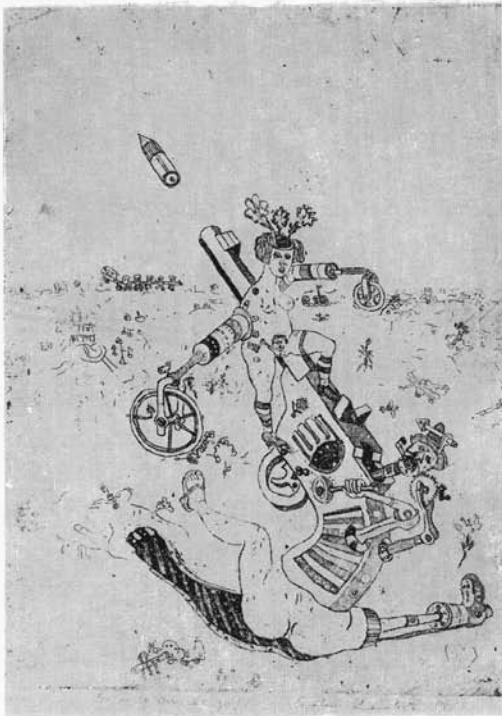
KIZUR MARTIN, rođen u Kovačici 1957. godine. Fakultet likovnih umetnosti diplomirao 1981. u Beogradu. Trenutno je na završnoj godini poslediplomskih studija u klasi B. Karanovića.

Samostalno izlagao u Kovačici i Beogradu i na više kolektivnih izložbi.

Nagrade: 1979. FLU, nagrada za crtež; Nagrada Univerziteta Umetnosti 1979. 11000 Beograd, Višnjička 19a.

Apstraktna kompozicija, linorez, 1985.

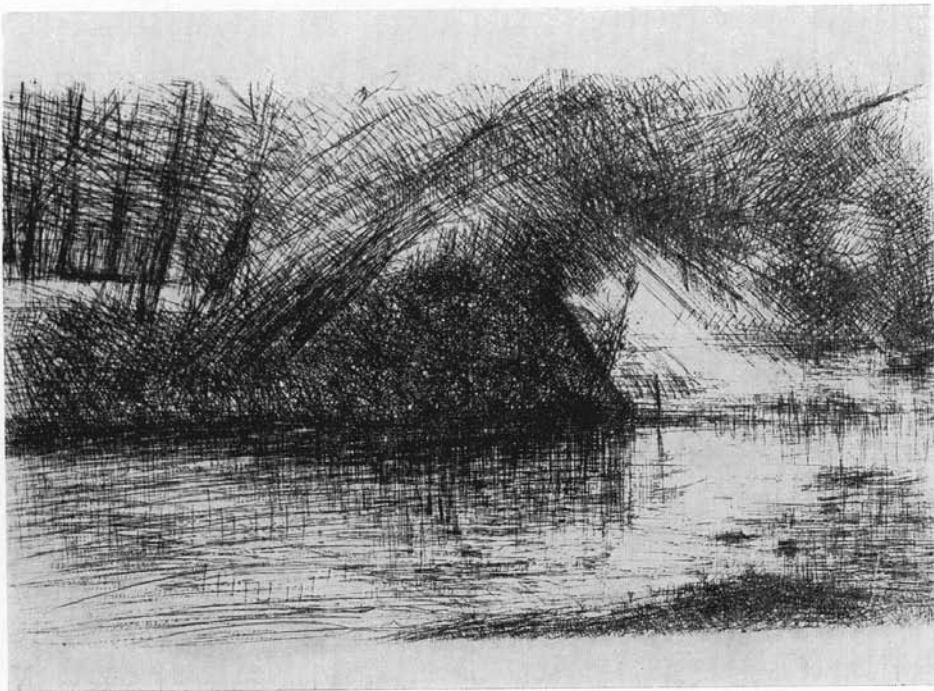
Smeseni oblik, kombinovana tehnika, 1985.

50

50. KNEŽEVIĆ STEVAN, rođen u Beogradu 1940. godine. Akademiju za likovne umetnosti i poslediplomske studije grafike završio 1969. u Beogradu.

51

Samostalne izložbe: Beograd 1967, 1969, 1974, 1977, 1981, 1984; Novi Sad 1969, 1975; Mostar 1973.

Učestvovao na značajnim jugoslovenskim izložbama grafike u zemlji i inostranstvu i, na međunarodnim izložbama u Parizu, Aleksandriji, Bradfordu, Firenci i dr.

Nagrade: na Oktobarskom salonu 1967, Vojnici likovni umetnici 1968, ULUS-ova nagrada za grafiku 1970, Svet u kome živimo 1973, Veliki pečat GK 1974, Oktobarski salon (za skulpturu) 1981. 11070 Novi Beograd, Studentska 7.

Vi niste pas, jel' da?, akvatinta, 1968.

Veliki gospodin B, takode gospodin E, akvatinta, 1969.

51.

KOŠTIĆ EMILO, rođen u Petrovcu na Mlavi 1933. godine. Akademiju za likovne umetnosti završio u Beogradu u klasi B. Karanovića, 1958. Sad je pred magistarskom izložbom.

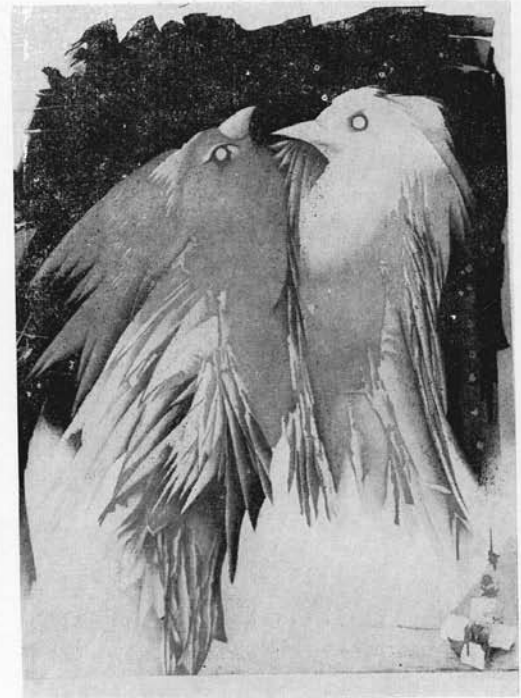
Samostalno izlagao od 1959. Kamenovo, Petrovac 1961, 1966, 1967, 1968. Požarevac 1961, 1967. Niš 1963. Despotovac 1964. Beograd 1974. 1984. Kraljevo 1982. i Trstenik.

Kolektivno izlagao na izložbama ULUS-a od 1971, Grafika beogradskog kruga, Oktobarskog salona, od 1975. na izložbama »Lade«, NOB u delima likovnih umetnika Jugoslavije, Izložba jugoslovenskog portreta — Tuzla, Crtež i sitna plastika i dr.

12300 Petrovac na Mlavi, Omladinska 4.

Svetlosti Mlave, bakropis, 1971.

Višnje i plot, bakropis, 1974.

52

52.

KOSTOV ILIJA, rođen u Skoplju 1941. godine. Akademiju za likovne umetnosti i poslediplomske studije završio u Beogradu 1969. u klasi Ljubice Sokić.

Samostalne izložbe: Beograd 1969, 1971, Skoplje 1973, Pariz 1975, Novi Sad 1977, Poreč 1983. Kolektivno izlagao na izložbama ULUS-a, Grafika beogradskog kruga, Oktobarski salon, III jugoslovenski trijenale — Beograd, Trijenale crteža u Somboru, Zagrebačka izložba jugoslovenske grafike, Grafika u Srbiji 1934—1974, Trijenale grafike — Bitolj, Likovni susreti — Subotica. Na mnogim izložbama u inostranstvu (Bradford, Milano, Namur, Solun, Njujork, Bukurešt, Valletta).

Nagrade: 1972. otkupna nagrada u Bitolju, 1975. nagrada časopisa »Umetnost« i otkupna nagrada na Oktobarskom salonu, 1976. »Zlatna igla« ULUSa, 1978. otkupna nagrada na Oktobarskom salonu.

11000 Beograd, Kosančićev venac 19.

Pod kišobranom, akvatinta, 1985.

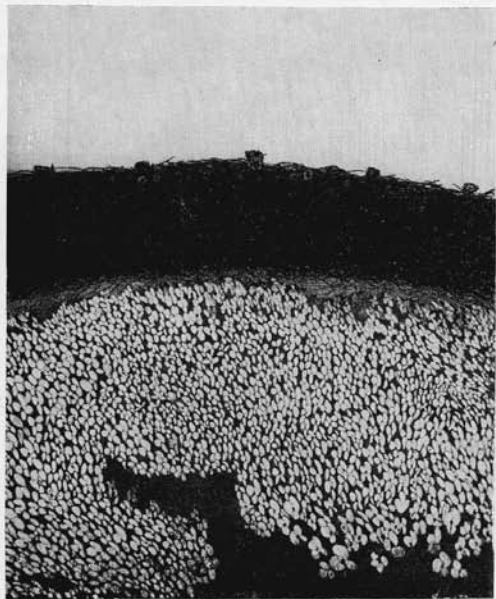
Bezimeni, akvatinta, 1985.

55

53.
Kragulj Radovan, rođen u Prijedoru 1935. godine. Diplomirao na Akademiji za likovne umetnosti 1962. u Beogradu. Diplomirao na Central School of Arts u Londonu. Predavao na umetničkim školama u Kembridžu, Mančesteru i Londonu.
Samostalno izlagao u Beogradu 1959. Londonu, Čikagu, Briselu, Lozani, Parizu, Banja Luci, Ljubljani, Dubrovniku, Rijeci, Milanu.
Nagrade: 1962, Zagreb, Sarajevo (1967), Zenica, Beograd, Veliki pečat Grafičkog kolektiva 1975, Sarajevo, »Graphice Creative« — Helsinki, Pariz 1978, Ville de Givet, Njujork, Bijenale crteža na Rijeci, Dubrovački salon, 1982. Jugoslovenska grafika — Zagreb, Clermont—Ferrand, Herceg-

54

Novi — Zimski salon, Zagreb, Kabinet za grafiku. 75018 Paris, 59 rue Lepic (Francuska).

Rabbit-steries AB(G) No 1, mezotinta, 1980.

Rabbit-steries AB(G) No 5, mezotinta, 1980.

54.

Krasniqi Hysni, rođen u Lukaru (Priština) 1942. godine. Diplomirao Akademiju za likovne umetnosti u klasi M. Rogića 1969. Poslediplomske studije završio 1979. u klasi B. Karanovića. Samostalne izložbe: Priština 1968, 1970, 1972, Uroševac, Titograd, Obilić; 1975. Zvečan, 1977. Grožnjan, 1979. Beograd
Učestvuje na kolektivnim izložbama Udruženja, Zagrebačkoj izložbi jugoslovenske grafike i drugim.

Nagrade: 1967. 4. aprilsku nagradu Univerziteta u Beogradu, 1977. na salonu Kosova, 1978. nagradu »Fonda M. Pijade«, Decembarska nagrada Prištine 1981. godine.

38000 Priština, Dardanija SU 7/1 lamela I, br. 41.

Cvet sećanja I, akvatinta, 1977.

Cvet sećanja II, akvatinta, 1983.

55.

Krga Saveta, rođena u Lipiku kod Pakraca 1924. godine. Akademiju za likovne umetnosti završila 1951. u Beogradu u klasi M. Petrova. Poslediplomske studije završila 1953. u klasi B. Karanovića.

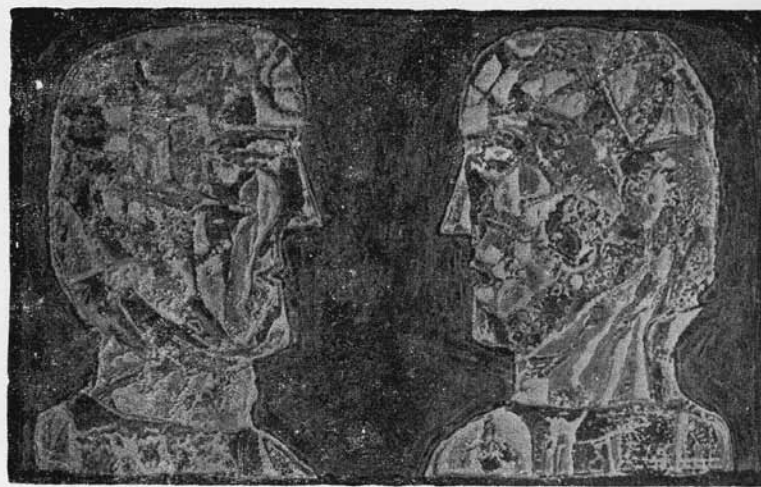
11000 Beograd, Hadži Milentijeva 12.

Ilustracija na Krležine stihove, litografija.

Motiv na Krležine stihove, litografija.

56.

Krsmanović Marko, rođen u Beogradu 1930. godine. Akademiju za likovne umetnosti diplomirao u Beogradu u klasi prof. N. Gvozdenovića 1953. Specijalni tečaj završio u klasi M. Milunovića 1955. Grafiku fakultativno pohađao kod B. Karanovića a specijalizirao u Londonu 1960/61. Izlagao samostalno u zemlji i inostranstvu kao i na

56

mnogim kolektivnim izložbama i međunarodnim izložbama grafike.

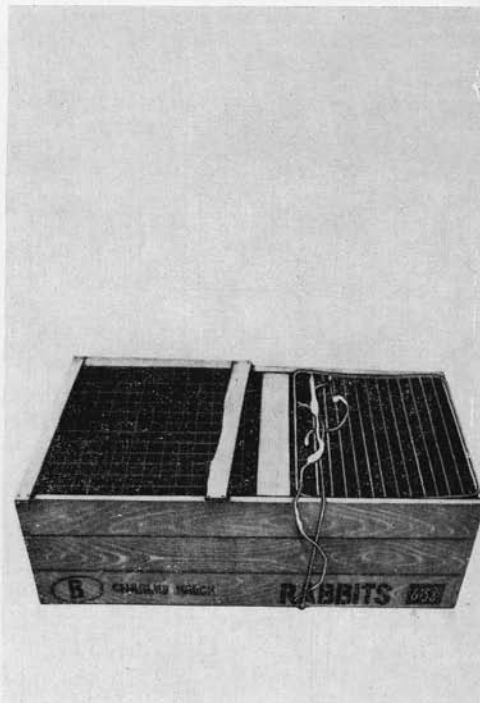
Nagrade za grafiku: Veliki pečat Grafičkog kolektiva 1964. Oktobarski salon 1964, Oktobarski nagradu Beograda 1969, Zlatnu iglu ULUS: 1975. itd.

Profesor grafike na FLU.

11070 Novi Beograd, Georgi Georgiu Deža 39.

Dve glave, kombinovana tehnika, 1983 (dve varijante).

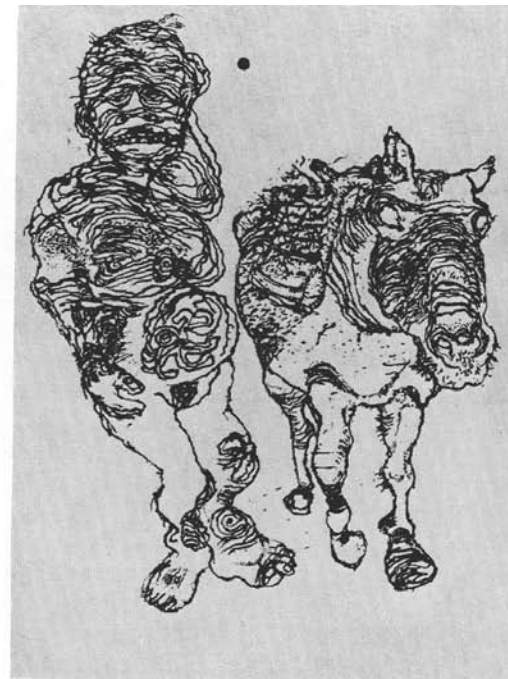
53

31

30

29

29.

GOLUB MOMČILO, rođen u Ljubuškom 1949. godine. Akademiju za likovne umetnosti završio 1974. i poslediplomske studije 1976. u Beogradu u klasi B. Karanovića. Slikarstvo specijalizirao na Beaux arts u Parizu 1979/80.

Samostalne izložbe: u Beogradu 1980, 1982, 1984. Split 1980, 1982, 1984. Zagreb 1982. Sarajevo 1983, Ljubljana 1984.

Grupno izlagao na 40 izložbi u zemlji i inostranstvu.

Nagrade: Iz Fonda Đ. A. Kuna, »Politikina nagrada« (1982), nagrada na Bijenalu u Njujorku (1984), Dubrovački salon 1985.

58000 Split, Mirka Kovačevića 13/13.

Na putu, litografija, 1976.

Tri velika gospodina i fizionomija drveta, lito, 1975.

30.

GORBUNOV ALEKSANDAR, rođen u Beogradu 1955. godine. Fakultet likovnih umetnosti diplomirao 1980. godine u Beogradu.

Od 1980. izlaže na kolektivnim izložbama. 11000 Beograd, G. Principa 58.

Po crtežu XXI, akvatinta, 1984.

Po crtežu XIX, akvatinta, 1984.

31.

GRBIĆ NENAD, rođen u Surčinu 1954. godine. Fakultet likovnih umetnosti diplomirao u Beogradu u klasi B. Karanovića 1980.

Izlaže samostalno i grupno od 1980. godine. 11000 Beograd, Maljenska 8.

Lik sa znamenjem, sitoštampa, 1984.

Demoni zaborava, sitoštampa, 1984.

.....
Pored problema sa mnogih strana, ja sam poslednjih godina, mnogo, mnogo radio na grafičkoj tehnologiji. Džeriju sam pokušao da objasnim u čemu je stvar, ne znam da li sam bio jasan? Možda će ti on reći nešto više o mome radu. Pre dve godine hteo sam da ti pišem o ovome, ali sam se uplašio — da nisam možda poludeo pa, da ne znam da ocenim rad. Radi se, možda, o novom načinu izražavanja u grafici uz pomoć elektronike. Izvini za ovu rečenicu, možda preterujem ali, u ovom momentu, stvarno tako mislim.

Treba mi dva meseca da to sredim, a to mi je sada nemoguće. Mnoge sam noći (gluve) i mnoge godine proveo oko ovoga, tone papira i emulzija, kompjutera i alhemija potrošio. Sada je »novorođenče« prosto i jednostavno; na primer: može, a to je mnogo važno za mene, da se grafika i fotografija ujedine — tu su velike mogućnosti. Može kolaž da se umnoži a po njemu, ti znaš, može svašta da se doda. I, drugo (a to je opasno), može crtež iz knjige da se prebaci na papir pa da bude grafika i, mnogo još drugih mogućnosti. Ovde reči ništa ne znače. Mora da se vidi, naravno. Ja ti ovo nabacujem, zbrda-zdola, tek da budeš informisan. Grafika iz Kolektiva (Grafičkog) i ova koju sam poslao, čine celinu i eksperimentalnog su karaktera a, ujedno, čine prikaz ove moje tehnike odnosno, početni razvoj. Glava lutke i figure na poslatoj grafici su prenete ovom tehnikom.

.....
Mnogo pozdrava tvojima i tebi, Džoni (iz pisma M. Čumića Wi, 4. 8. 1985)

Nekada sam imao pogrešno mišljenje o grafici a nisam imao pravo.

S. Šemov

(zapisano na katalogu 1985. Banja Vrućica)

Boško Karanović je profesor od koga sam najviše naučio.

Zoran Jakimovski

Dragi moj »stari« profane, evo jedno iznenađenje. Javlja Vam se Vaš stari đak »Grk«, možda ste ga već zaboravili ali, on se uvek seća Vas, uvek vam je zahvalan što je primio od Vas nekoliko lepih saveta za vreme školovanja. . . .

Ranije sam bio u Beogradu nekoliko puta ali, nisam smeo da Vam se javim jer sam znao da bi prvo pitanje bilo: da li radiš grafiku, a pošto sam bio nemoćan da radim, zato nisam imao hrabrosti da Vam se javim.

Sada je druga situacija, ne moram više da se ustručavam. Uvek mi je prva misao bila da kupim presu. Radio sam, gladovao ali sam je kupio, nabavio kiselinu, kadu, ploče — sve što treba za rad. Tako sam srećan što sam uspeo da stvorim sve, ali to još nije sve. Ovde sam podstanar, u kuhinju sam smestio presu, možete da zamislite kakva je atmosfera u kuhinji kad zadimi. Sa kiselinom radim u dvorištu, po snegu. Ja znam da moram da prođem kroz ovu fazu!

Ovde u Novom Sadu imam šanse da dobijem atelje preko Udruženja.

Radim ali, nisam zadovoljan. . . . Štampao sam bojom za visoku štampu, nešto mi nije išlo, nisam mogao da nađem grešku: da li papir, cink ili boja. Ni sa kim nisam mogao da se konsultujem. . .

(iz pisma S. Arvanitidisa, N. Sad, januar 1970).

Dragi moj profesore, toliko puta »razgovaram« sa Vama. Nema nigde na svetu mog Karana i moje »Grafike«. Nedostajete mi svi kao otac i majka.

Ovde Akademija uspostavlja konkretne veze sa Kunstmuseumom tako da, putem studentskih izložbi u Kunszm. predstavlja rad na Akademiji. Vrlo interesantno, dobro i ozbiljno. Bila sam na jednom otvaranju, ima dobrih stvari a, uglavnom je to eksperimentalnog karaktera. . . . Evo opisno: skulptura je sklepana od starog gvožđa, točkova, žica, poneki deo je premazan nečim što se zapali pa, vatra šeta. . .

Grafika: štampane pantalone, gaće, brusthalteri. Slike: fluorescentne boje + apstraktne. . .

Jutros ulazim, prolazim hodnicima kad, vidim svoje ime na izložbenom prostoru,

»rezervisano«. . . Pitam profesora: — Studentska izložba. Dobro! Krefeldu sam prodala jednu malu grafičicu ali, još nisam dobila pare. I ako je sitniš, baš bi mi sada dobro došao. Kad odštampam sve tri male grafike, poslat ću Vam iako se pomalo stidim — nisam zadovoljna uopšte — opet bolje išta nego ništa. . . . Htela sam u svom očajanju da Vam pošaljem probne otiske i zamolim za pomoć, al' sam se bojala, da ćete me grditi za nesamostalnost. Profesore, molim Vas, još malo me imajte na »grbači«, javite mi kad je koja izložba tamo ili, uzmite neki moj rad pa dajte Zlatani da preda. . . .

(iz pisma A. Paskutini, Dizeldorf, jan. 1970.)

Dragi moj daleki profesore, bila sam u Nirnbergu, imaju divan muzej, prava riznica starina, a tek u katedrali — slike, da se ne može čovek odvojiti. Poklonila sam se kući-domu Direra nažalost, opet sam natrapala baš kad je renoviranje. Grad je čaroban. . . . Crtkaram pomalo i mučim praznu glavu. Rezervisala sam (skrila) dve velike ploče koje me čekaju za idući semestar.

Molim Vas profesore, za Zagreb, odaberite mi Vi neki rad — zahvalna sam za Vaš trud. . . . Uživala sam čitajući Vaše redove o našoj izložbi u Zagrebu. . . . Hvala Vam na katalogima, tek kad sam pročitala pismo, ukopčala sam naslovnu stranu iz Čačka. Hvala! Razgovarala sam za izložbu ovde u Ulmu, u teatru (imaju lep izložbeni prostor). . . .

A propos tradicije školstva ovde — bukvalno tako, danas se živi samo od lovorika, nikakav progres. Naša Akademija, naša Grafika — to su sami briljanti, dijamanti, čisto belo zlato.

Hvala Vam što ste mi poslali spisak literature, pošto se dosta vrti oko Bauhausa — hoću Vam napisati, da sam još u Bonnu gledala vrlo interesantnu jednočasovnu emisiju (na TV) o postanku i razvitku Bauhausa na čelu sa Gropiusom pa, redom: Van den Rohe, Klee, Kandinski. . . .

(iz pisma A. Paskutini, Ulm, mart 1970.)

32

32.

HAYDONCKH HENDRIK, rođen u Tesenderlo (Belgija) 1924. godine. Diplomirao na Hoger instituut grafick, Antwerpen. Specijalizirao grafiku na Akademiji za likovne umetnosti u Beogradu 1967.

Profesor je grafike.

3900 Lomel, Albertlaam 51.

De reis, akvatinta i bakropis, 1967.

Paysage, akvatinta, 1967.

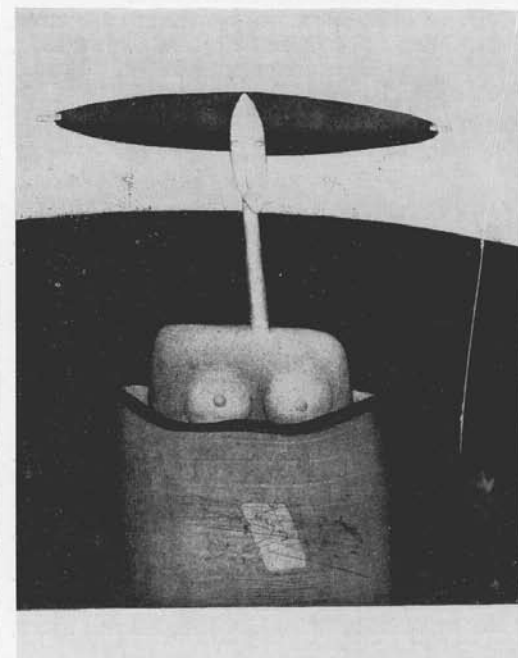
33.

HOŠIĆ AHMET, rođen u Bihaću 1953. godine. Diplomirao na Akademiji likovnih umjetnosti u Sarajevu 1979. godine u klasi Dž. Hoze. Posle-diplomske studije završio na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu u klasi B. Karanovića 1981. Izlaže od 1980. godine.

77000 Bihać, Cazinska 27.

Karijatida, akvatinta, 1985.

33

116.
ŽIVKOVIĆ PREDRAG, rođen u Niškoj Banji 1941. godine. Akademiju za likovne umetnosti završio 1965. u Beogradu a, poslediplomske studije 1967. u klasi B. Karanovića.
19350 Knjaževac.

Susreti I, bakropis, 1965.
Susreti II, bakropis, 1965.

117.
ŽUNIĆ MILAN, rođen u Dobroselici (Zlatibor) 1940. godine. Diplomirao grafiku i magistrirao 1967. na Akademiji za likovne umetnosti u klasi B. Karanovića.

Samostalno izlagao u Beogradu, Karlovcu, Splitu, Šibeniku, Bolu na Braču, Bitolju, Čačku, Baru i Atini.

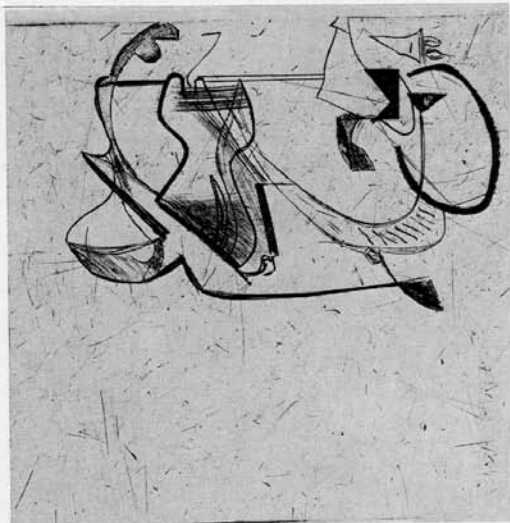
Na kolektivnim izložbama izlaže od 1965. godine na izložbama Ulusa, Oktobarskog salona, Beogradskog kruga, Zagrebačkoj izložbi jugoslovenske grafike, Trienalu u Bitolju, Zlatnom peru, Bolskom analu; na jugoslovenskim izložbama grafike u Tunisu, Maroku, Berlinu i na međunarodnim izložbama »Intergrafik« i »L'estampe aujourd'hui« u Parizu.

11000 Beograd, Skadarska 49.

Kirkino ostrvo, linogravura, 1969.

Za ser Džona Persa, za morekaze, linogravura, 1969.

117

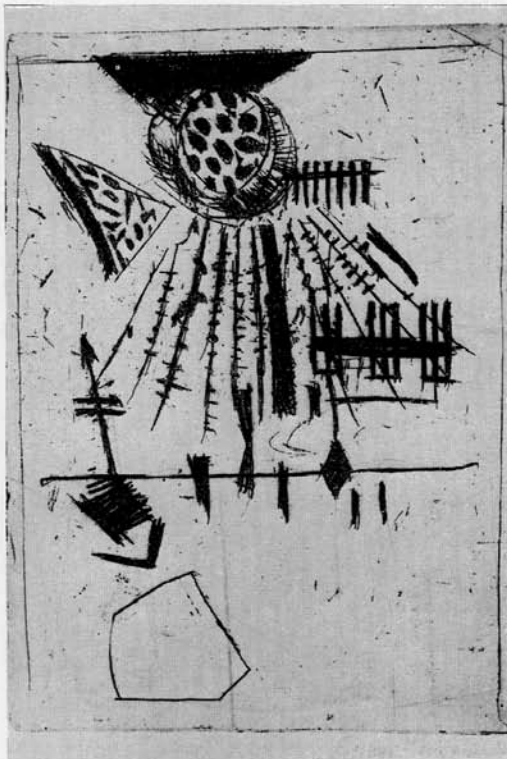

118

CIGARČIĆ DRAGANA-BEBA, rođena 1931. godine u Beogradu. Diplomirala na Akademiju za likovne umetnosti u Beogradu 1956. godine. Samostalno izlagala u Beogradu 1958, 1966 1970, 1983.

Sauth. Bend, USA, 1970. godine.

Kolektivno izlagala na izložbama ULUSA, Izložbe žena slikara, NOB u delima likovnih umetnika, Oktobarski salon, Majske izložbe grafike

116

Beogradskog kruga, Izložbe tapiserije „Atelje 61“, Tapiserije u Domu JNA, Beograd u delima likovnih umetnika, Beograd inspiracija slikara, Izložba jugoslovenskog portreta — Tuzla. Beograd, Sime Miloševića 41.

Devojha, drvorez, 1954.

Pejzaž, linorez, 1955.

118

ošetite zračenje strpljivog i dobro namernog sagovornika sabesednika koji je uspevao da prenese deo svoje opijenosti grafikom čak i slučajnom namerniku. Otuda i osećanje da profesor Karanović nikada nije bio moj, već naš profesor. Beograd, 30. 9. 1985.

Miomir Radović

Gledam kako godine, jedna za drugom, kao naslagane uspomene, odljeću bijele i nedostižne iz naših ruku kao najdraže ptice.

U opustjeloj radionici, što je bila uvijek natopljena mirisom grunda marke »Lamour«, ja pamtim iza bijelog cvata divlje trešnje, lice moga profesora Posvećeno Bošku Karanoviću

Vila Memnuna

(1985. Floreat Park 6014/ Australija)

Biti student profesora Karanovića značilo je izuzetnu sreću. Iz njegove klase je proizašlo mnogo generacija stvaralaca, od kojih je većina uspela da se afirmiše u sredini gde žive pa, i šire u zemlji. Tokom mojih studija poslediplomskih on je uvek nastojao da nas upozna sa tajnama i čarima grafike. Sve ono što sam postigao u ovoj umetnosti, i što ću postići ubuduće, velika je zasluga profesora Karanovića. On nije štedeo ni znanja ni truda da od nas napravi i kreativne i kompletne ličnosti. Mi studenti njegove klase osećali smo se kao jedna familija, bliska, intimna. Toj toploj atmosferi doprinosa je naš profesor, svojim iskustvom, filozofijom i umećem. U njegovim očima bili smo svi isti, bez ikakvih verskih i nacionalnih predrasuda. Znao je sa brižljivošću roditelja da sluša studenta dok bi govorio o svojim nedaćama intimne i materijalne prirode. Ju deshiroj nga zemra jetë të gjatë dhe krijimtari të suksesshme

Hysni Krasniqi,

1985.

Uvek ću se sećati starog Grafičkog odseka na Topličinom vencu, mala stara zgrada na sprat, klase, kolege i naši profesori, majstor Milo Milunović i Doca, čika-

-Josip, park sa spomenikom Vojvodi Vuku, »Proleće«, događaji. . .

Sećam se odlazaka u Zagreb i Ljubljanu, inazmenično svake godine, na izložbe grafike, zajedničkog rada i života, korektura mojih profesora pa ipak, od svega izdvajam »grafičke nove godine«. Skupili bismo se svi, profesori i studenti, kao velika porodica, dan uoči Nove godine. Klasu bi uredili, stolove spojili i prekrili pak-papirom i trpezu ukrasili zelenilom, jelom i pićem donetim od kuće, iz zimmice ili kupljenim a, kao kruna svega — ćurka. Nju je, po nepisanom pravilu, pripremao Karan i donosio već pečenu. To je bio njegov prilog i, on bi je majstorski isekao i podelio svima. Imali smo običaj da razmenimo čestitke — grafike malog formata — između sebe i sa profesorom. Bila nam je čast da damo svoju a ponos da primimo njegovu. Mnogi od nas i danas ih razmenjuju i poseduju male kolekcije.

Ponekad smo imali počasnog gosta, dragog i nama bliskog — sećam se profesora Čelića jedne i majstora Milunovića, druge godine. Dolazili su nam i drugi gosti, kolege sa drugih odseka, profesori i službenici, dolazili su kasnije da zajedno igramo i pevamo. Svi smo stvarali muziku: Dule Matić na harmonici, Lovan Mihajlović na trombonu i gitari, Srbinović na tarabuci, ostali — duvači u »češalj i papir«.

Najlepši trenutak ove sedeljke uoči Nove godine bio je razgovor koji je Karan vodio sa svakim pojedinačno, toplo i kratko: o porodici, zdravlju, poslovima i planovima, o grafikama urađenim ili željenim. Kao da nam nije samo profesor, kao da to nije i inače radio već, kao otac, staratelj, rod. . . Taj razgovor je značio mnogo, sada bih ga nazvao »korektura za život«, ne samo za umetnost. To je bila »grafička« Nova godina, duh bliskosti i drugarstva.

1985.

Milan Žunić

REGISTAR IMENA IZLAGAČA

Andrić Dragiša 4
Anđelković Miodrag 4
Arsić Miroslav 4
Arvanitidis Sterjos 4.
Aslani Isak 5.
Berchenko Gregorio 5.
Caymax Catrien 5.
Chehade Mohamad 5.
Cigarčić Dragana-Beba 40.
Coha Dragan 6.
Čakolli Zyhdi 6.
Čitaku Šaip 6.
Čudov Dimitar 6.
Čvorović Slavoljub 7.
Čorović Milorad 7.
Decraener Hendrik 7.
Demarest Jan 8.
Dimovski Cvetan 8.
Dragulj Emir 8.
Djak Živko 8.
Djiković Mario 9.
Džmerković Božidar 9.
Erčević Ljiljana 9.
Feysa Desta 9.
Finci Marina 10.
Gajić Miroslav 10.
Gjokaj Gjeloš 10.
Gjokaj Mikel 11.
Golub Momčilo 12.
Gorbunov Aleksandar 12.
Grbić Nenad 12.
Haydonckh Hendrik 13.
Hošić Ahmet 13.
Hrvanović Nusret 14.
Ilić Grozdana 14.
Iljovski Bora 14.
Jakimovski Zoran 14.
Jankovića Milorad-Doca 14.
Jehlička Nebojša 15.
Jelić Milica 15
Jokić Zoran 15
Jovanović Aleksandar 16
Jovanović Dragan 16
Jović Slobodan-Eti 16
Jušić Bahrudin 16
Karanović Boško 18
Karanović Rodoljub 19
Kizur Martin 19
Knežević Dragoslav 18
Knežević Stevan 20
Kostić Emilo 20
Kostov Ilija 20
Kragulj Radovan 21
Krasniqi Hysni 21
Krga Saveta 21
Krsmanović Marko 21
Krstić Velizar 22

Lannoo Nico 22
Ljubinković Milivoj 22
Maksimović Boris 22
Marinović Ante 23
Masniković Danica 23
Matić Dušan 23
Micić Vladan 24
Mihajlović Slobodan 24
Mijatović-Teofanović Vukosava 24
Mikonjić Dušan 24
Miljuš Branko 25
Mineur Michel 25
Montiel Teresa 25
Nagorni Miodrag 25
Obradović-Dragović Vukica 26
Obralić Salim 26
Pajić Živka 27
Paskutini Aleksandra 26
Pavićević Milijana 28
Pavlović Branislav 28
Pejović Slobodan 28
Perčinkov Dušan 29
Pešić Ratomir-Ra 29
Popin Vladimir 30
Popović Zoran 30
Radojev Nebojša 30
Radovanović Ema 30
Radović Miomir 31
Rasmussen Inger Lise 31
Rogić Miodrag 31
Sharma Satish 32
Sovilj Dragan 32
Sovilj Veso 32
Stanojev Milan 33
Stanojlović Miroslav 33
Stakić Živa 32
Stepanović Radmila 33
Stojanović Dobri 34
Stojanović Ljiljana 34
Stojsavljević Nevenka 34
Šemov Simon 35
Širbegović Kemal 35
Šuster Paolina 35
Tikveša Halil 35
Tilić-Stefanović Divna 36
Tilić Zvonko 36
Tobdžić Dalibor 36
Trier Morch Dea 36
Trifić Tomislav 37
Ubide Moite 37
Vagner-Tatić Ilonka 37
Van Bogaert Ilse 38
Van Gisbergen Charles 38
Vila-Bogdanić Memnuna 38
Vila-Poznovija Razija 38
Vučićević Aleksandra 39
Vulić Darko 39
Žiga Avdo 39
Živković Predrag 40
Žunić Milan 40